

Cauza C-214/07

Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Franceze

„Ajutoare de stat — Schemă de ajutoare — Incompatibilitate cu piața comună — Executarea deciziei — Recuperarea ajutoarelor puse la dispoziție — Imposibilitate absolută de executare”

Concluziile avocatului general E. Sharpston prezentate la 12 iunie 2008 I - 8360

Hotărârea Curții (Camera a doua) din 13 noiembrie 2008 I - 8380

Sumarul hotărârii

- 1. Acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor — Nerespectarea obligației de a recupera ajutoarele acordate — Mijloace de apărare — Imposibilitate absolută de executare — Criterii de apreciere*
[art. 10 CE și art. 88 alin. (2) CE; Regulamentul nr. 659/1999 al Consiliului, art. 14 alin. (3)]
- 2. Ajutoare acordate de state — Recuperarea unui ajutor ilegal — Obligație — Beneficiar supus unei proceduri colective — Determinarea debitorului în cazul unei cesiuni de active — Beneficiar al avantajului concurențial*
[art. 88 alin. (2) CE]

3. *Acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor — Nerespectarea unei decizii a Comisiei privind un ajutor de stat — Neexecutarea deciziei — Obligația Curții de a examina un motiv întemeiat pe lipsa informării Comisiei cu privire la măsurile de executare — Inexistență [art. 88 alin. (2) CE]*

1. Singurul mijloc de apărare care ar putea fi invocat de un stat membru împotriva unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor introduse de Comisie în temeiul articolului 88 alineatul (2) CE este acela întemeiat pe imposibilitatea absolută de a executa corect decizia prin care se dispune recuperarea. În caz de dificultăți, Comisia și statul membru, în temeiul obligației de cooperare loială, prevăzută la articolul 10 CE, trebuie să colaboreze cu bună-credință pentru depășirea acestor dificultăți, cu respectarea deplină a prevederilor tratatului.

Condiția unei imposibilități absolute de executare nu este îndeplinită atunci când statul membru se limitează să comunice Comisiei dificultăți juridice, politice sau practice pe care le-ar prezenta punerea în aplicare a deciziei, fără a întreprinde un veritabil demers pe lângă întreprinderile în cauză pentru recuperarea ajutorului și fără a propune Comisiei modalități alternative de punere în aplicare a deciziei, care să permită depășirea acestor dificultăți. În această privință, dificultățile care se referă la identificarea beneficiarilor, la calculul valorii ajutoarelor care trebuie recuperate, precum și la alegerea și la punerea în aplicare a procedurilor de recuperare derivă din dificultăți interne imputabile

faptelor sau omisiunilor autorităților naționale.

(a se vedea punctele 44-46 și 50)

2. Restabilirea situației anterioare și eliminarea denaturărilor concurenței care rezultă din ajutoare plătite ilegal pot fi îndeplinite în principiu, în ceea ce privește întreprinderile beneficiare care și-au încetat activitatea și care fac obiectul unei proceduri colective, prin înscrierea în tabelul creanțelor a aceleia referitoare la restituirea ajutoarelor vizate. Dacă termenul de prezentare a creanțelor a expirat, autoritățile naționale trebuie să pună în aplicare, atunci când există și este încă disponibilă, orice procedură de repunere în termen care ar permite prezentarea unei creanțe după expirarea termenului. Atunci când beneficiarii și-au încetat activitatea și au cedat activele, autoritățile naționale trebuie să verifice conformitatea condițiilor financiare ale cesiunii cu condițiile pieței. Dacă aceasta este situația, elementul de ajutor a fost evaluat la prețul pieței și a fost inclus în prețul de cumpărare, astfel încât cumpărătorul nu poate fi considerat beneficiar al unui avantaj în raport cu alți operatori de pe

piață. În caz contrar, nu poate fi exclus ca cesionarul să poată să fie obligat la restituirea ajutoarelor în cauză, în condițiile în care s-ar stabili că păstrează beneficiul efectiv al avantajului concurențial legat de beneficiul respectivelor ajutoare. Pentru verificarea condițiilor financiare ale cesiunii, autoritățile naționale pot lua în considerare, printre altele, forma utilizată pentru cesiune, de exemplu cea a adjudecării publice, considerată că garantează o vânzare în condițiile pieței sau o eventuală expertiză desfășurată cu ocazia cesiunii. În cazul în care activele au fost preluate de mai mulți dobânditori diferiți, nimic nu se opune să fie verificată conformitatea condițiilor financiare ale fiecăreia dintre operațiuni cu condițiile pieței. În ipoteza unei cesiuni de active pe cale contractuală, recuperarea ajutoarelor de la cesionar nu poate fi subordonată menționării exprese în act a unui transfer al acestor ajutoare. Aceasta poate fi operată atunci când cesionarul trebuia să aibă cunoștință despre existența ajutoarelor și despre o procedură de control desfășurată de către Comisie.

Având în vedere aceste elemente, un stat membru pârât într-o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor nu poate să se limiteze la enunțarea unor afirmații generale și abstracte, fără a se referi la cazuri particulare identificate, analizate în lumina tuturor demersurilor întreprinse efectiv pentru executarea deciziei.

(a se vedea punctele 56-63)

3. În cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, introdusă de Comisie în temeiul articolului 88 alineatul (2) CE, nu este necesară analiza de către Curte a capătului de cerere care vizează condamnarea unui stat membru pentru neinformarea Comisiei cu privire la măsurile de executare a unei decizii prin care o schemă de ajutoare este declarată incompatibilă cu piața comună și prin care se dispune recuperarea ajutoarelor acordate, în cazul în care acest stat membru chiar nu a executat aceste obligații în termenul prevăzut.

(a se vedea punctul 67)